قارئین سی گزارش اے کہ اس آن لائن اخبار دی ترسیل سوشل میڈیا تے کرُن

hindkowanweekly@gmail.com

لے کے ناں میں سوہنڑے رب دا کراں کلام بیان (القرآن)

WEEKLY HINDKOWAN PESHAWAR

مدیر: محمد نعمان قیوم

ہفت روزہ

مدیر متعظم محمد ضیاء الدین

پشور

ہندکووان

گندھارا ہندکو بورڈ دے تحت چھپڑیں والا پہلا ہندکو ہفت روزہ اخبار

پاکستان دی ہندکو ریائی زباناں ہندکو، پنجابی، سرائیکی، گوجری، سندھی، پہاڑی تے دیگر زباناں دا اخبار

جلد: 9 | جمعۃ المبارک 28 اگست 2026 | شمارہ 418

''گندھارا ہندکو ادبی اکٹھ انٹرنیشنل'' ہندکو ادب دے فروغ دی نویں کاوش

مذکورہ واٹس ایپ گروپ دا مقصد ہندکو زبان و ادب دا فروغ تے دنیا پھر اچ موجود ہندکو اہل قلم دے درمیان رابطے مضبوط ہرانڑیں وے، محمد ضیاء الدین

گروپ اچ ادبی رپورتاژ، ادبی مضامین، کالمز، افسانے، غزلاں، نظماں، تنقیدی تحریراں، ادبی خبراں، نویں کتباں دا تعارف تے دیگر ادبی مواد شیئر کیتا جاسی

پشور (ہندکووان نیوز) گندھارا ہندکو بورڈ دے جنرل سیکرٹری تے گندھارا ہندکو اکیڈمی دے چیف ایگزیکٹیو کمیٹی محمد ضیاء الدین ہوتڑاں نے ہندکو زبان و ادب دے فروغ تے دنیا پھر اچ موجود ہندکو اہل قلم دے درمیان رابطے مضبوط ہرانڑیں وے ''گندھارا ہندکو ادبی اکٹھ انٹرنیشنل'' دے نام نال واٹس ایپ گروپ بنڑایا وے۔ گروپ اچ ہندکو ادیباں، شاعراں، دانشوراں، محققیں تے ادب نال وابستہ دیگر افراد ؤں شامل کرنے دا سلسلہ جاری اے۔ جد کہ اس پلیٹ فارم تے ادبی رپورتاژ، ادبی مضامین، کالمز، افسانے، غزلاں، نظماں، تنقیدی تحریراں، ادبی خبراں، نویں کتباں دا تعارف تے دیگر ادبی مواد شیئر کیتا جاسی۔ جد کہ ادبی رپورتاژاں بی تنقید دے پیش کیتیاں جاسن۔ گندھارا ہندکو بورڈ دے جنرل سیکرٹری محمد ضیاء الدین دے مطابق گروپ دے قیام دا مقصد ہندکو ادب نال وابستہ افرادؤں اک مشترکہ پلیٹ فارم فراہم کرنا وے جتھے اوہ اپڑی تخلیقات تے ادبی سرگرمیاں سی اک دوسرے نوں آگاہ کر سک سَن۔ اس پلیٹ فارم دے ذریعے مختلف علاقیاں تے مکاں اچ ہوڑے والی ہندکو ادبی سرگرمیاں نوں اَجاگر کرنے دے نال نال ادبی لوکاں نوں سماڑے لیانڑیں دی کوشش کیتی جاسی۔

گندھارا دی کارکردگی دی سوشل میڈیا تے پذیرائی

گندھارا ہندکو بورڈ دے تحت منظر عام تے آنڑیں والا ''ہندکووان'' اخبار تے مختلف زباناں دے رسالے فیس بک تے اپ لوڈ تے واٹس ایپ دے گروپاں اچ شیئر کیتے جاندین، گندھارا دی کارکردگی نوں ڈیجیٹل میڈیا اچ بی سراہیا جاندا پیا وے

پشور (ہندکووان نیوز) گندھارا ہندکو بورڈ تے گندھارا ہندکو اکیڈمی ہندکو سمیت پاکستان دی ساری زباناں دی ترویج و ترقی وے خدمات سرانجام دیندے پئین۔ گندھارا ہندکو بورڈ دے تحت ہر ہفتے ہندکووان اخبار دے تازہ شمارے دے منظر عام تے آنڑیں دے نال نال گندھارا دے تحت شائع ہونڑیں والے رسالے بی عوامی قوجہ دا مرکز بنڑ گئے ؤن۔ گندھارا دے تحت مختلف زباناں دے 18 سی زیادہ رسالے شائع ہوندے پئین جناں اچ 15 روزہ، مہینہ وار، سہ ماہی، شش ماہی تے سالانہ رسالے بی شامل اُن۔ اہاں رسالیاں تے ہندکووان اخبارؤں بذریعہ فیس بک تے واٹس ایپ مختلف گروپاں دے ذریعے ہر ہفتے شائع ہوندے پئین جناں اچ 15 روزہ، مہینہ وار، سہ ماہی، شش ماہی تے سالانہ رسالے بی شامل اُن۔ اہاں رسالیاں تے ہندکووان اخبارؤں بذریعہ فیس بک تے واٹس ایپ مختلف لوکاں نوں اجتماعی سے انفرادی طور تے بی بھجایا جاندا وے جناں ؤں عوامی حلقیاں اچ بھرپور پذیرائی مل دی پئی اے تے گندھارا ہندکو بورڈ تے اکیڈمی دی کارکردگی نوں ڈیجیٹل میڈیا اچ بی سراہیا جاندا پیا وے۔ انشاء اللہ مستقبل اچ گندھارا ہندکو اکیڈمی زباناں دے تحفظ تے ترقی وے اپڑی خدمات جاری و ساری رکھدی تے اپڑی کارکردگی عوام دے سامڑے لیاندی رہ سی۔

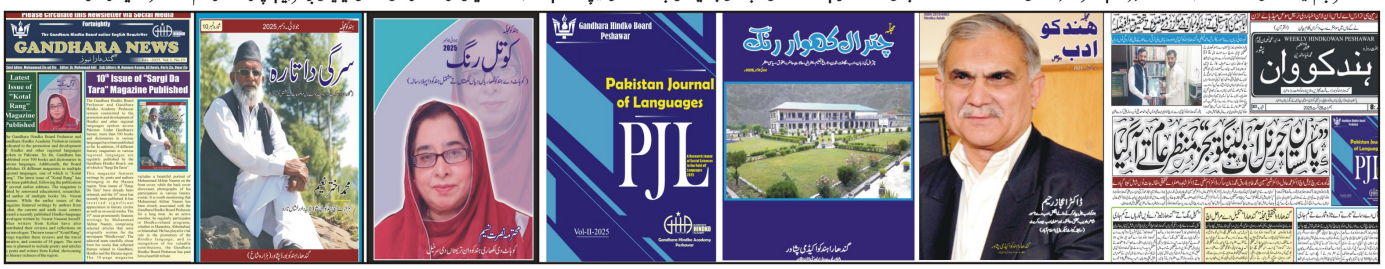

گندھارا ہندکو بورڈ تے گندھارا ہندکو اکیڈمی پشاور دے تحت منظر عام تے آنڑیں والا ہفتہ وار اخبار ''ہندکووان'' تے رسالے نمایاں ؤن

پروفیسر ڈاکٹر نذیر تبسم نوں دنیا سی رخصت ہوئے اَسال لنگ گیا

مرحوم گزشتہ سال 30 اگست ؤں مشاعرے دے دوران دل دا دورہ پینڑیں نال انتقال کر گئے اے

ہندکو تے اردو شاعری تے تحقیق اچ نمایاں شناخت رکھدے ائے، اپڑے ادبی کم دے ذریعے اُناں نے اردو ادب اچ گراں قدر اضافہ کیتا

پشور (ہندکووان نیوز) پشور دے نامور شاعر، محقق تے استاد پروفیسر ڈاکٹر نذیر تبسم ؤں دنیا سی رخصت ہوئے اَک سال لنگ گیا۔ ڈاکٹر نذیر تبسم دا اصل نام نذیر احمد ایا۔ اوہ 4 جنوری 1950 ؤں پشور اچ پیدا ہوئے۔ ابتدائی تعلیم مچھی ہندی حاصل کیتی تے اعلیٰ تعلیم پشاور یونیورسٹی سی مکمل کیتی۔ 1974 اچ اُناں نے ایم اے اردو کیتا تے 2003 اچ پی ایچ ڈی دی ڈگری حاصل کیتی۔ اہاں دا تحقیقی مقالہ ''سرحد دے اردو غزل گو شعراء'' قیام پاکستان دے بعد علمی دنیا اچ قدر دی نگاہ نال دیکھا جاندا وے۔ ڈاکٹر نذیر تبسم ہندکو تے اردو شاعری تے تحقیق اچ نمایاں شناخت رکھدے ائے تے اپڑے ادبی کم دے ذریعے اُناں نے اردو ادب اچ گراں قدر اضافہ کیتا۔ اہاں دی شاعری اچ داخلی کیفیات، عصری آشوب تے پشوردی تہذیبی جھلک نمایاں وے۔ اہاں دے تحقیقی تے تنقیدی مضامین مختلف جرائد اچ شائع ہوئے۔ گندھارا ہندکو بورڈ دے زیر اہتمام منعقدہ کئی تقریبات اچ ڈاکٹر نذیر تبسم نے نہ صرف شرکت کیتی بلکہ اپڑا کلام بی پیش کیتا۔ مرحوم گزشتہ سال 30 اگست ؤں اک مشاعرے دے دوران دل دا دورہ پینڑیں نال انتقال کر گئے ائے۔ اُناں دی علمی و ادبی خدمات ؤں ہمیشہ یاد رکھا جاسی۔

کوہاٹ دے نامور شاعر محمد جان عاطف انتقال کر گئے

مرحوم ادبی حلقیاں اچ اپڑے کلام تے دلکش ترنم دے حوالے نال مشہور ائے، گندھارا ہندکو بورڈ دے اراکین دا اظہار افسوس

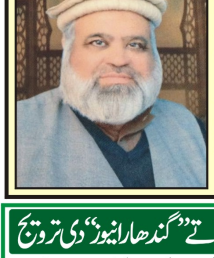

پشور (ہندکووان نیوز) کوہاٹ نال تعلق رکھڑیں والے ہندکو تے اردو زبان دے نامور شاعر تے ادیب تے گندھارا ہندکو بورڈ دے دیرینہ ساتھی محمد جان عاطف اس جہان فانی سی کوچ کر گئے۔ محمد جان عاطف ادبی حلقیاں اچ اپڑے کلام تے دلکش ترنم دے حوالے نال مشہور ائے۔ اُناں نے اپڑی زندگی علم، ادب تے فن دے فروغ وے صرف کیتی ائی، اُناں نے ہندکو زبان دے فروغ اچ بی تاریخی کردار ادا کیتا وے۔ گندھارا ہندکو بورڈ دے جملہ اراکین نے اُناں دی وفات تے افسوس دا اظہار کیتا وے تے اُناں وے دعائے مغفرت کیتی۔ گندھارا ہندکو بورڈ دے زیر اہتمام منعقدہ عالمی ہندکو کانفرناں اچ، علاقائی کانفرناں اچ تے کوہاٹ اچ منعقدہ کانفرناں اچ محمد جان عاطف نہ صرف حاضر رے بلکہ اُناں نے اپڑا ہندکو تے اردو کلام بی پیش کیتا۔ ہندکو تے اردو زبان دے فروغ اچ مرحوم دی خدمات ؤں ہمیشہ یاد رکھا جاسی۔ اُناں دی وفات نال ادب دی دنیا وے وڈا نقصان قرار دتا گیا وے۔

''ہندکووان اخبار'' تے ''گندھارا نیوز'' دی ترویج

پشور (ہندکووان نیوز) گندھارا ہندکو بورڈ تے گندھارا ہندکو اکیڈمی پشاور دے تحت تیار ہوئیں والے ہفتہ وار اخبار ''ہندکووان'' تے انگریزی نیوز لیٹر ''گندھارا نیوز'' دی ترویج و ترقی دا کم زور و شور نال جاری اے۔ گندھارا ہندکو بورڈ دے جنرل سیکرٹری محمد ضیاء الدین دی ہدایت دے مطابق ہندکووان اخبار تے گندھارا نیوز نوں واٹس ایپ دے مختلف گروپاں اچ تے فیس بک تے شیئر کرنے دا سلسلہ جاری و ساری اے۔

گندھارا نیوز دے 31 ویں شمارے تے کم جاری

پشور (ہندکووان نیوز) تحقیق، تخلیق تے ترویج دے بنیادی اصولاں دے عملدرآمد کر دے ہوئے گندھارا ہندکو بورڈ تے گندھارا ہندکو اکیڈمی ہندکو سمیت پاکستان اچ بولی جاڑیں والی دیگر زباناں دے فروغ ؤ تے بھرپور کوششاں کر دے پئین۔ گندھارا ہندکو اکیڈمی دے تحت انگریزی زبان دے آن لائن نیوز لیٹر ''گندھارا نیوز'' دے 30 شمارے منظر عام تے آ گئے ؤن جد کہ 31 ویں شمارے تے کم جاری اے۔

حلقہ ادب ڈھوڈیال ہزارہ دی شعری اکٹھ

تاج الدین تاج تے رستم نامی اعزازی مزمان اسے، محمد حنیف سنڑ صدارت کیتی، روایتی شعری اکٹھ دا انتظام عادل پکھلوی کیتا آسا

ہزارہ (خبر نگار) حلقہ ادب ڈھوڈیال ہزارہ دی اکٹھ ہوئی جس چ شاعر شریک ہوئے۔ تاج الدین تاج تے رستم نامی اعزازی مزمان اسے تے محمد حنیف سنڑ صدارت کیتی۔ حلقے دی روایتی شعری اکٹھ دا انتظام عادل پکھلوی کیتا آسا۔ اس چ نویں شاعر بی آئے تے رونق بدھ گئی۔ خرم شاہ، نور الحق نور، گل محمد، عادل حسین پکھلوی، شکیل احمد، رضا خان، ضیاء الرحمٰن، عبدالرحمٰن، تاج الدین تاج، رستم نامی تے محمد حنیف سنڑ آپڑاں آپڑاں کلام پیش کیتا۔

ڈاکٹر ظہور احمد اعوان دی کتاب ''دو پاکستان'' دی انڈکسنگ دا کم جاری

پشور (ہندکووان نیوز) گندھارا ہندکو بورڈ دے بانی چیئرمین ڈاکٹر ظہور احمد اعوان دی کتاب ''دو پاکستان'' دی بارڈ فارم اچ انڈکسنگ دا کم جاری اے، تے اے کم گندھارا ہندکو اکیڈمی دے بلال احمد پچے کر دین۔

''مضامین رفتہ گزشتہ'' دی سافٹ اچ انڈکسنگ دا کم جاری

پشور (ہندکووان نیوز) گندھارا ہندکو بورڈ دے بانی چیئرمین ڈاکٹر ظہور احمد اعوان دی کتاب ''مضامین رفتہ گزشتہ'' دی سافٹ فارم اچ انڈکسنگ دا کم شروع کرتا گیا وے، اے کم محمد نعمان قیوم پچے کر دین۔

گندھارا ہندکو بورڈ دی ویب سائیٹ دی اپ ڈیشن

پشور (ہندکووان نیوز) گندھارا ہندکو بورڈ دی ویب سائٹ دی اپڈیشن دا کم جاری اے، ویب سائیٹ تے ہندکووان اخبار، گندھارا نیوز سمیت دیگر سرگرمیاں دی تصویراں تے خبراں شیئر کیتیاں جاندیاں۔

Trilingual Memory and Lexical Access: A Phenomenological Perspective

Dr. Aneela Gill
(NUML, Islamabad)

Abstract: The present study set out to examine two of the psycholinguistic phenomena, trilingual memory and lexical access, phenomenologically without disregarding the insight gained from psycholinguistic studies Employing thephenomenological framework, lived experiences of Punjabi-Urdu-English (P-U-E) trilingual were explored in order to find out the processes these trilingual utilized for learning and using the three languages. Three of thephenomenological methods: semi-structured life world interviews , focus group discussions and essay writing, were used for eliciting the experiences of 33 P-U-E trilingual participants, chosen from three different age groups (18-23 years, and 50-60 years or above) to observe developmental changes in the over a long period of time. Data explication was carried out using Hycner's(1985)15-step process, especially formulated for keeping the essence of the participants' experiences of the phenomena intact. Major findings were: (1)the effect of the age of acquisition on the learningof new languages, L2 as well as L3, (2) Dependence on Urdu for using English, (3) Developmental aspect, (4) The need to exert a conscious control for stopping interference from the other two languages in order to speak one language consistently, and (5) proficiency as the most significant factor in lexical selection.

Keywords: Trilingual memory, P-U-E trilingual, lexical access, phenomenology, lived experience.

Pakistan is richly blessed with languages. Bilingualism and Multilingualism are every day experiences with the people of Pakistan as most of the Pakistanis in general and the literate population of Pakistan in particular is able to speak more than one languages. Most of the literate population in this country has been observed to be trilingual as they speak a regional language (Punjabi, Pushto, Sindhi, etc.) as their first language (L I), they start speaking Urdu as their second language (L 2) when they start going to school, and later on when it comes to higher education and professional life, they gain a reasonable proficiency in English, which becomes their third language (L3). In this way, they become trilinguals, in the literal sense of the term, using three languages on regular basis, in most of the cases. Keeping this situation in view, it can be said that the study of bilingualism and multilingualism holds great potential in a country like Pakistan. Taking a step forward, the present study sets out to explore the memory of the individuals who are trilinguals, that is, speak three languages. For this purpose, the study will delimit itself to the trilinguals who speak Punjabi, Urdu and English, and will refer to them as P-U-E trilinguals.

It was during the middle of the last century that bilingual memory became a subject of interest, that how individuals speaking two languages organized their memories for two languages and interacted with them as compared to monolinguals. It is worth. Mentioning here that a systematic study of bilingual memory began with Weinreich (1953), who was the first to propose a lexical-conceptual distinction in bilingual memory, that separate stores for verbal and nonverbal memory, and also put forward three discrete types of bilingual memory systems, namely: coordinate, compound and subordinate. Weinreich's formulation led to a whole long tradition of research in the field of bilingual memory, which continues till today. Most of the subsequent researches focused on investigating the lexical-conceptual distinction in bilingual memory.

Another significant contribution in the field has been ascribed to Kolers (1963), who with the help of an experimental study on bilinguals, was able to establish that there were two weinreich's (1953) lexical-conceptual distinction a step further by indicating a possibility for two separate memory stores for the two languages of a bilingual. Later, Scarborough, Gerard, and Cortes (1984), through an experimental study using word recognition task, not only validated Kolers, findings, but went further in pointing out that the two lexical stores of a bilingual had two separate conceptual stores. In the same way, Kolers's findings stimulated a number so subsequent to researches of substantial significance to the field.

To be Continued

گوشہ ادب

اکادمی ادبیات پاکستان، پشور دے زیرِ اہتمام جشنِ آزادی دے حوالے نال تقریب ومشاعرے دا انعقاد

اکادمی ادبیات پاکستان، پشور دے زیرِ اہتمام جشنِ آزادی دے حوالے نال پک پروقار تقریب تے کثیر اللسانی مشاعرے دا انعقاد کیتا گیا۔ تقریب دی صدارت محترمہ بشریٰ فرخ نے کیتی، جد کہ ڈاکٹر فخر الاسلام ہوڑاں مہمانِ خصوصی آئے۔ ثمینہ قادر، ڈاکٹر اسحاق وردگ، ڈاکٹر سید زبیر شاہ تے فرید اللہ شاہ حساس نے مہمانانِ اعزاز دی حیثیت نال پروگرام اچ شرکت کیتی۔ نظامت دے فرائض ڈاکٹر قدرت اللہ خٹک نے سرانجام دتے۔ تلاوتِ کلامِ پاک دی سعادت پروفیسر سید حامد محمود نے حاصل کیتی تے تابندہ فرخ ہوڑاں نے نعتِ رسولِ مقبول ﷺ دا نذرانہ پیش کیتا۔ اِس موقع تے شعراءِ کرام نے ہندکو، اُردو، تے پشتو زبان اچ آپڑے آپڑے کلام پیش کیتے جناں اچ ڈاکٹر خادم ابراہیم، انجینئر شفیق الرحمٰن، ڈاکٹر نور سلیم جیلانی، قاسم محمود خٹک، ڈاکٹر روشن بیگم، ثمینہ قادر، ڈاکٹر اسحاق وردگ تے ڈاکٹر سید زبیر شاہ ہوڑاں شامل اَئے۔ مہمان خصوصی ڈاکٹر فخر الاسلام ہوڑاں نے آپڑے خطاب اچ آزادی دی اہمیت، قومی وحدت تے ادب دے ذریعے حب الوطنی دے فروغ تے روشنی پائی اتیں اچ صدر محفل بشریٰ فرخ ہوڑاں نے وطن دے نال محبت دے جذبات دا اظہار کیتا تے منظوم خراجِ عقیدت پیش کیتا۔

احمد فراز دی اٹھارویں برسی دے موقع تے پِک شاندار ادبی نشست دا اہتمام

پشاور یونیورسٹی دے شعبہ اردو دے تحت احمد فراز دی اٹھارویں برسی دے موقع تے پِک شاندار ادبی نشست دا اہتمام کیتا گیا جس دی صدارت پشاور یونیورسٹی دے وائس چانسلر پروفیسر ڈاکٹر جوہر علی ہوڑاں نے کیتی ، مہمانانِ خصوصی اچ سعدی فراز (صدر احمد فراز ٹرسٹ) تے محبوب ظفر (جنرل سیکریٹری احمد فراز ٹرسٹ) ہوڑاں شامل اَئے جد کہ مہمانِ اعزاز پروفیسر ڈاکٹر شیر علی (احمد یونی ورسٹی ، اسلام آباد) ہوڑاں اَئے۔ اِس تقریب اچ درجناں افراد نے شرکت کیتی تے اِس موقع تے پروفیسر ڈاکٹر اسحاق وردگ، ڈاکٹر سعدیہ طاہر، ڈاکٹر فضل کبیر ، ڈاکٹر راج آفریدی تے محبوب ظفر ہوڑاں نے احمد فراز ہوڑاں دے حوالے نال آپڑے آپڑے خیالات دا اظہار کیتا تے اِس شاندار تقریب دے اہتمام تے تقریب دے منتظمین پشاور یونیورسٹی دی پرو وائس چانسلر پروفیسر ڈاکٹر روبینہ شاہین تے پروفیسر ڈاکٹر سلمان علی (صدر شعبہ اُردو پشاور یونیورسٹی) ہوڑاں نوں خراجِ تحسین پیش کیتا۔ تقریب دی نظامت دے فرائض پروفیسر ڈاکٹر سہیل احمد ہوڑاں نے سرانجام دِتے۔

پروفیسر ڈاکٹر انعام الحق جاوید دے کلیاتِ مزاحیہ شاعری دی تقریبِ پذیرائی

اکادمی ادبیات پاکستان تے بزمِ ادب اسلام آباد دے زیرِ اہتمام ممتاز ماہرِ تعلیم، دانشور، شاعر تے مزاح نگار پروفیسر ڈاکٹر انعام الحق جاوید دے کلیاتِ مزاحیہ شاعری دی تقریبِ پذیرائی، اکادمی ادبیات پاکستان، اسلام آباد اچ منعقد ہوئی۔ تقریب اچ ممتاز ادیباں، شاعراں، دانشوراں تے اہلِ قلم نے شرکت کیتی۔ تقریب دے مہمانِ خصوصی وفاقی وزیر اور نگزیب خان بھٹی تے مہمانِ اعزاز سابق آئی جی پولیس ذوالفقار احمد چیمہ اَئے۔ صدر نشین اکادمی ادبیات پاکستان پروفیسر ڈاکٹر نجیبہ عارف صبیہ نے ڈاکٹر انعام الحق جاوید دے کلیات دی اشاعت تے اُناں نوں مبارکباد دیندے ہوئے کہیا کہ ڈاکٹر انعام الحق جاوید دی شاعری اچ مزاح دے نال معاشرتی شعور تے انسانی احساس نمایاں وے۔ اِس دے علاوہ سید طاہر شہباز، ڈاکٹر ارشد محمود ناشاد، بریگیڈیئر (ر) ڈاکٹر صفدر علی شاہ، ڈاکٹر سید اعظم علی، تے ڈاکٹر امجد علی بھٹی ہوڑاں نے کتاب تے صاحب کتاب دے حوالے نال آپڑے خیالات دا اظہار کیتا۔

ممتاز شعراء محمد سلیم طاہر تے عبدالحلیم قریشی دی یاداچ تعزیتی ریفرنس دا انعقاد

حلقہ ارباب ذوق (رجسٹرڈ) دے زیرِ اہتمام ممتاز شعراء محمد سلیم طاہر تے عبدالحلیم قریشی دی یاداچ تعزیتی ریفرنس دا انعقاد کیتا گیا جس دی صدارت محمد سلیم طاہر دے ہمدم دیرینہ تے ممتاز شاعر و ادیب، دانشور اشرف جاوید ہوڑاں نے کیتی تے مہمان خصوصی محمد سلیم طاہر دے ساتھی تے رفیق کار، ممتاز شاعر تے ادیب سید اظہر فریدا اَئے۔ اِس محفل اچ ڈاکٹر فرحت عباس شاہ، اعجاز رضوی، پروفیسر شفیق احمد خان، نوید مرزا، علی نواز شاہ تے فیصل زمان چشتی ہوڑاں شریک ہوئے۔ مقررین نے محمد سلیم طاہر تے عبدالحلیم قریشی دی وفات نوں علم و ادب دا وڈا نقصان قرار دِتا تے اس دے نال نال اُناں دی علمی تے ادبی خدمات نوں زبردست خراجِ تحسین پیش کیتا گیا۔ اجلاس اچ مرحومین دے ایصالِ ثواب وسے فاتحہ خوانی تے دعا بھی کیتی گئی۔

اکادمی ادبیات پاکستان (کراچی) دے زیرِ اہتمام ''آزادی مشاعرہ'' دا انعقاد

اکادمی ادبیات پاکستان (کراچی) دے زیرِ اہتمام جشنِ آزادی دی مناسبت نال ''آزادی مشاعرہ'' دا انعقاد کیتا گیا۔ جس دی صدارت فیروز ناطق خسرو نے کیتی ، مہمان خصوصی گھتری عصمت علی پٹیل پیرزادہ، رکیل موسائی، نصیر سومرو، پروفیسر شائستہ سحر ،صاحب خان یمین، تنویر بخن عارف شیخ عارف، تاج علی رعنا، رفیق مغل، عبدالستار رستمانی، شبانہ شیخ، ڈاکٹر آمنہ سومرو تے قمر جہاں قمر شامل اَئیاں۔

ایبٹ آباد کلب دے زیرِ اہتمام محفل مشاعرہ دا انعقاد

ایبٹ آباد کلب دے زیرِ اہتمام محفل مشاعرہ دا انعقاد ہویا جس اچ سرزمین ہزارہ دے معزز شعراء شریک ہوئے۔ محفل دی نظامت دے فرائض ڈاکٹر عامر سہیل ہوڑاں نے سرانجام دِتے جد کہ مہمان اعزاز تاج الدین تاج تے سید ماجد شاہ ہوڑاں اَئے۔ مشاعرہ دے مہمان خصوصی امتیاز الحق امتیاز تے واحد سراج ہوڑاں اَئے جد کہ اِس پروقار تقریب دی صدارت ہزارہ دے سینئر شاعر محترم مجیر امان اللہ امان ہوڑاں نے کیتی۔

وزیراعلیٰ خیبر پختونخوا نے جمیل چوک انڈر پاس دا سنگ بنیاد رکھ دتا

چور دروازے سی آئیں والے حکومتاں عوامی وسائل دے حوالے نال جوابدئی سی بچدیاں، عوامی مینڈیٹ سی محروم حکومتاں ارباں روپے دے جہاز خرید دیاں

جمیل چوک انڈر پاس دا سنگ بنیاد منصوبہ 90 دن دے بجائے 60 دن اچ مکمل کرسن، پشاور ریوٹلائزیشن پلان دے تحت تقریباً 1200 ارب روپے دے منصوبے لیائے پئے آں

پشور (ویب ڈیسک) وزیراعلیٰ خیبر پختونخوا محمد سہیل آفریدی نے جمیل چوک انڈر پاس دا سنگ بنیاد رکھ دتا، اس موقعے تقریب سی خطاب کردے ہوئے وزیراعلیٰ نے کہیا کہ پشاور ریوٹلائزیشن پلان دے تحت شروع کیتے گئے منصوبے آں نے تیزی نال کم جاری اے تے پہلے شروع کیتے گئے منصوبے آں دی پیش رفت سب دے سامنڑیں دے۔ وزیراعلیٰ نے کہیا کہ حکومت نے اناں منصوبے آں نوں مقررہ مدت اچ مکمل کرنے دا وعدہ کیتا ایا تے الحمدللہ سہیل دے آخری مراحل اچ آن، 90 دن دا جیہڑا ہدف مقرر کیتا گیا ایا اُس نوں حاصل کرتا گیا وے۔ اناں نے کہیا کہ اج جمیل چوک انڈر پاس دا سنگ بنیاد رکھا گیا وے، اس منصوبے دی تکمیل دے وے 90 دن دا وخت مقرر کیتا گیا وے تاہم انشاء اللہ اس نوں 60 دن اچ مکمل کر کے دکھاسیاں، وزیراعلیٰ نے کہیا کہ ریوالٹائزیشن پلان دے تحت پشور اچ تقریباً 1200 ارب روپے دے منصوبے لیائے جاندے ہیکن، اناں نے صوبائی وزیر بلدیات مینا خان نے محکمہ بلدیات دی پوری ٹیم نوں منصوبے آں دی مسلسل نگرانی، فالو اپ تے وخت نے پورا کرنے دے خراج تحسین پیش کیتا اناں نے کہیا کہ ترقی دا اے سفر نہ پشور اچ تے نہ خیبر پختونخوا اچ رُک سی۔

پشور: وزیراعلیٰ خیبر پختونخوا پشاور ریوالائزیشن پلان دے تحت جمیل چوک انڈر پاس دے تقیراتی کم دا افتتاح کردے ہیکن

32 اسپتالاں نوں آؤٹ سورس کرنے دے سارے مراحل پورے کر لتے گئے

پشور (ویب ڈیسک) خیبر پختونخوا حکومت نے مزید 32 سرکاری اسپتالاں نوں آؤٹ سورس کرنے دے حوالے نال سارے مراحل پورے کر لتے، جنہاں نوں عقریب ای ٹی ٹی شیشے دے حوالے کیتے جائیں دا امکان اے۔ حکام دے مطابق اناں 32 اسپتالاں دی شمولیت دے بعد صوبے اچ ای ٹی شیشے دے انتظام وے تحت چلنے والے سرکاری اسپتالاں دی مجموعی تعداد پچاس ہو جاسی۔ حکام دے مطابق آؤٹ سورسنگ دا بنیادی مقصد کہٹ کارکردگی والے اسپتالاں دی انتظامی تے طبی ذمہ لمانوں بہتر بنڑاڈاں وے۔

بجلی لوڈشیڈنگ دے خلاف تاجراں دا صدر اچ مظاہرہ

پشور (ویب ڈیسک) بجلی لوڈ شیڈنگ دے خلاف کینٹ دے تاجراں نے منگل دے دن صدر روڈ تے احتجاجی مظاہرہ کیتا۔ احتجاجی مظاہرہ دے قیادت پلیٹرز ٹریڈ فورم دے شاہد خان کردے پئے ایئے۔ احتجاجی مظاہرے اچ سہری بزار، کپاڑی بزار، فورہ چوک، شفیع مارکیٹ، جناح سٹریٹ سمیت مختلف بزاراں دے تاجراں نے شرکت کیتی۔ مظاہرین نے اس موقعے تے شدید نعرے بازی کیتی۔ بجلی دی کارروباری وابستہ کاروباری لوک متاثر ہوندے پئین۔

خیبر پختونخوا اچ ڈینگی اک وار وت بے قابو ہو گیا

پشور (ویب ڈیسک) خیبر پختونخوا اچ ڈینگی اک وار فیر بے قابو ہو گیا وے، خیبر پختونخوا دے ڈینگی اعداد و شمار آج سب سی وڈا ریڈ فلیگ پشاور بتایا جاندا وے۔ ضلع پشور اچ ہوندکل ڈینگی دے 165 کیسز رپورٹ ہوئے، جنکہ صحت دے مطابق کہٹا 112 ہتے، نوں اچ 19 کیسز ڈینگی کیس رپورٹ ہوئے۔ پشور اچ کیسز کو ہاٹ سی تقریباً دُں گنا زیادہ وے۔ پشاور من سون، کھلتا ہوا پانڑی، ناٹس ٹانکی آب تے شہری آبادی دا دباؤ ڈینگی دے سازگار ماحول نوں بنڑاندے پئین۔

دُشمنز نے خطے دے مسلمان ملکاں اچ تقسیم دی پوری کوشش کیتی وزیراعظم

منبر تے محراب نال محبت، رواداری تے پہائی چارے دا پیغام عام کیتا جاوے، قومی سیرت النبیؐ کانفرنس سی خطاب

اسلام آباد (ویب ڈیسک) وزیراعظم شہباز شریف نے کہیا دے کہ دُشمنوں نے پوری کوشش کیتی ای کہ خطے دے مسلمان ملکاں اچ تقسیم پیدا کرسن، مسلماناں اچ تقسیم ہی سازش نوں فیلڈ مارشل عاصم منیر نے ناکام بنڑایا، امن دو دشمن عناصر ملکاں اچ نفرت پیدا کرنے اچ ناکام رئے۔ کش دن پہلے سیرت النبیؐ کانفرنس اُچ وزیراعظم شہباز شریف نے فیلڈ مارشل سید عاصم منیر دی امن دے کوششاں نوں خراج تحسین پیش کیتا جد کہ ترکیے تے سعودی عرب دے نال تعلقات نوں سراہیا، وزیراعظم نے کہیا کہ پاکستان، سعودی عرب تے ترکے دے درمیان تاریخی تے دفاعی معاہدہ ہویا، ترکیے تے سعودی عرب نے ہر اوقتے تے مُڑ وخت آج پاکستان دا ساتھ دتا۔ اناں نے کہیا کہ سعودی ولی عہد شہزادہ محمد بن سلمان پاکستان دے نال آپنی دیوال دی طراں کھلوتے ہوئین، اناں نے کہیا کہ بھارت نال جنگ آج پوری قوم متھدائی۔ شہباز شریف نے فرقہ واریت دے خاتمے دے نبی کریمؐ دے پیغام نوں پھیلائیں ضرورت تے زور دیندے ہوئے کہیا کہ منبر تے محراب نال محبت، رواداری تے پہائی چارے دا پیغام عام کیتا جاوے۔

اسلام آباد: وزیراعظم شہباز شریف نال سعودی عرب دے سفیر نواف بن سعد المالکی ملاقات کردے پئین

اباسین آرٹس کونسل دے زیر اہتمام خصوصی تصویری نمائش

یوم آزادی دے حوالے نال ترے دناں دی نمائش دا افتتاح 28 اگست نوں نشتر ہال اچ ہویا

پشور (ویب ڈیسک) اباسین آرٹس کونسل پشاور دے زیر اہتمام خصوصی تصویری نمائش پاکستان دی کہانڑی، تصویراں دی زبانی دا انعقاد کیتا جاندا پیا وے۔ نمائش دا افتتاح 28 اگست نوں نشتر ہال پشور اچ ہوسی۔ نمائش دا افتتاح ڈائریکٹر جنرل خیبر پختونخوا گورنمنٹ ایڈورٹائزمنٹ اتھارٹی پشاور، شاہد خان مہمند کرسن، اباسین آرٹس کونسل دے مطابق ترے دناں دی تصویری نمائش 28,29,30 اگست تکل جاری رہ سی۔ پاکستان دی کہانی، تصویراں دی زبانی دے عنوان نال منعقد ہوئیں والی اے نمائش نوی نسل نوں پاکستان دی تاریخ تے ثقافتی ورثے نال روشناس کرائیں سی دے نال دی نال وطن نال محبت دے جذبے نوں بی فروغ دے سی۔

جان بچانڑیں ولی دوائیاں دی قیمتاں مقرر انی کیتی جاندیاں، وزیر صحت

دوائیاں اچ استعمال ہوئڑیں ولا خام مال باری منگوایا جاندا وے، سینٹ اُچ بیان

اسلام آباد (ویب ڈیسک) وفاقی صحت مصطفیٰ کمال نے ایوان بالا نوں بتایا کہ دوائیاں دی قیمتاں دا تعین چودہ رکنی کمیٹی کردی اے جس دی منظوری وفاقی کابینہ دیندی اے۔ دوائیاں دا 90 فیصد کام مال درآمد کیتا جاندا وے۔ منگل نوں سینیٹر زیتان خانزادہ نے سینیٹ اُچ دوائیاں دی قیمتاں سی متعلق توجہ وزیر صحت نے نوٹس پیش کردے ہوئے کہیا کہ جان بچانڑیں ولی دوائیں دی قیمتاں مقرر انی کیتی جاندیاں۔ اناں دوائیاں اچ استعمال ہوئڑیں ولا خام مال باری منگوایا جاندا وے جس دی وجہ نال قیمتاں برقرار رکھی جا سکدیاں، سینیٹر نے کہیا کہ دوائیاں خود اتی مہنگی نی ہوندیاں لیکن درآمدی خام مال دی وجہ نال قیمتاں اچ فرق آندا وے۔

پمز اسپتال نرسری دا واقعہ انتہائی افسوسناک اے، سمیع اللہ

مشکل کہڑی اچ غمزدہ والدین تے اہل خانہ دے دُکھ اُچ برابر دے شریک اُن، صوبائی معاون

پشور (ویب ڈیسک) وزیراعلیٰ خیبر پختونخوا دے معاون خصوصی برائے ٹرانسپورٹ و ماس ٹرانزٹ سمیع اللہ خان نے اسلام آباد دے پمز اسپتال دی نرسری اچ پیش آئیں والے افسوسناک واقعے اچ نومولود بچے آں دے مرنے تے دُکھ تے افسوس دا اظہار کیتا وے۔ آپڑے تعزیتی بیان اچ سمیع اللہ خان نے کہیا کہ پمز اسپتال نرسری دا واقعہ انتہائی افسوسناک اے، جس اُچ معصوم زندگیاں داضیاع ہویا۔ اناں نے کہیا کہ معصوم بچے آں دی وفات تے دل انتہائی رنجیدہ وے تے اس مشکل کہڈی اچ غمزدہ والدین تے اہل خانہ دے دُکھ اُچ برابر دے شریک اُن۔ اناں نے دُعا کیتی کہ اللہ تعالیٰ جاں بحق ہوئیں والے نومولود بچے آں نوں جنت الفردوس اُچ اعلیٰ مقام عطا کرے، لواحقین نوں صبر و حوصلہ تے متاثرہ خانداناں نوں اس ناقابل تلافی نقصان برداشت کرنے دی توفیق عطا فرماوے۔ سمیع اللہ خان نے کہیا کہ اے اک بوت وڈا سانحہ وے جس تے ہر کسی دی اکھیاں اچ اتھرو اے۔ اللہ تعالیٰ ساریاں نوں اجے حادثے آں سی محفوظ رکھے۔

ماسمہ: گورنر خیبر پختونخوا دا پاکستان سکاٹ کیڈٹ کالج دے دورے سی بعد کالج دے نوجوانان نال گروپ فوٹو

گیس بحران شدت، سی این جی سٹیشنز چار کہنڈے کھولنے دی اجازت

پشور (ویب ڈیسک) گیس بحران شدت اختیار کرندے بعد سی این جی سٹیشنز چار کہنڈے کھولنے دے اجازت دے دتی اے۔ ممکنہ طور تے مرمتوں عارضی طور تے معطل کرنے نوں فائنل کر دتا وے۔ تاہم ابتدائی طور تے پہلے مرحلے اچ سٹیشنز نوں محدود اوقات کار اچ کھولنے دی منظوری دے دتی اے۔ چوں کہ سٹیشنز اچ صرف چار کہنڈے سٹیشنز سویلیسٹ دے چ سی سویلی نو دے چ نکل نے شام ست دے سی رانی نو دے چ نکل تکیشن کھلے رہ سن اس سلسلے اچ شیڈول جاری کر دتا وے۔

حکومت دا دس روپے دا کرنسی نوٹ ختم کرنے دا فیصلہ

اسلام آباد (ویب ڈیسک) وفاقی حکومت نے ملک سی دس روپے دا کرنسی نوٹ مرحلہ وار ختم کرنے دا فیصلہ کیتا وے۔ جد کہ اسٹیٹ بینک حکام نے بتایا کہ نویں کرنسی نوٹاں دے ڈیزائن فائنل کیتے جاندے پئین، سینیٹر نیم مانڈی والا دی زیر صدارت قائمہ کمیٹی خزانہ دا اجلاس ہویا، جتھے چیئرمین کمیٹی نے کہیا کہ دو سال پہلے پی ٹی وی گورنمنٹ بینک نوں 5 ہزار روپے دے ترے نوٹ دتے اے۔ ترے نوٹاں اچ اک جعلی ایا مگر سٹیٹ بینک حکام جعلی نوٹ دی پکڑ سکے۔

سورج سوا نیزے تے، درجہ حرارت 44 سینٹی گریڈ تکل پہونچ گیا

گرمی اچ اضافے دی وجہ نال شہر اچ معمولات زندگی شدید متاثر ہو کے رہ گئین

پشور (ویب ڈیسک) پشور اچ گرمی دی شدت آج اضافہ ہو گیا وے گرمی دی شدت 38 سنٹی گریڈ چد کہ ہوا اچ نمی دا تناسب 44 درجہ حرارت تکل پہونچ گیا، گرمی دی شدت آج اچ اضافے دی وجہ نال شہر اچ معمولات زندگی شدید متاثر ہو کے رہ گئین چد کہ بجلی لوڈشیڈنگ دی وجہ نال شہریاں دی مشکلات آج مزید اچ اضافہ ہو گیا وے گرمی دی شدت آج اضافے دی وجہ نال دوپہر دے بعد شہر دے بزارے سڑکاں سنسان ہو کے رہ گئین۔ پشور اچ گرمی دی شدت آج اضافے دی وجہ نال مختلف بیماریاں اچ اضافہ ہو گیا وے۔ گرمی دی شدت نال بے ہوش ہوئیں والے واقعات اچ اضافہ ہوندا پیا وے۔ گرمی دی شدت دی وجہ نال طلبہ نوں شدید مشکلات پیش آندی پئیاں۔

بدر حنا نے آپڑے ایم فل تحقیقی مقالے دا دفاع کر لتا

پشور (ویب ڈیسک) کالج آف ہوم اکانمکس یونیورسٹی آف پشاور دے شعبہ فوڈ اینڈ نیوٹریشن سائنسز دی ایم فل سکالر بدر حنا نے آپڑے تحقیقی مقالے دا کامیابی نال دفاع کرلتا۔ تحقیق دی نگرانی ڈاکٹر زاہین انجم نے کیتی جد کہ ایگزامینر یونیورسٹی آف میڈیکل سائنسز اسلام آباد دے شعبہ ہیومن نیوٹریشن اینڈ ڈائیٹکس دے ایسوسی ایٹ پروفیسر ڈاکٹر عطاء اللہ جان نے بطور بیرونی ممتحن مقالے دا جائزہ لتا۔ ڈاکٹر ثانیہ غفار نے اپنی تحقیق اُچ معاونت کیتی۔

تزیمتاں آپڑا موبائل فون یا ہم کسی ایجنٹ دے حوالے نہ کرن، روبینہ خالد

بے نظیر سم بالکل مفت اے تے اس دی کوئی فیس بھگتی، پی آئی ایس پی دی کسی بی سکیم، سروس یا سروے وے کوئی ویس وصول نی کیتی جاندی

اسلام آباد (ویب ڈیسک) چیئرپرسن بے نظیر انکم سپورٹ پروگرام سینیٹر روبینہ خالد نے گورنمنٹ اسلامیہ بوائز ہائر سیکنڈری سکول، ملتان روڈ لاہور اُچ قائم بے نظیر سم ڈسٹری بیوشن سائٹ دا دورہ کیتا تے خواتین بینی فشریز نوں مفت سم دی فراہمی دے انتظامات دا جائزہ لتا۔ اس موقعے تے اُناں نے تزیمتاں نال ملاقات کیتی۔ اناں دے مسائل سُنئے تے اُناں نوں بے نظیر سم، نویں ڈیجیٹل ادائیگی نظام تے اس بی متعلق حفاظتی اقدامات دے بارے اچ تفصیلی آگاہی فراہم کیتی۔ سینیٹر روبینہ خالد نے واضح کیتا کہ بے نظیر سم بالکل مفت اے تے اس دی کوئی فیس بھگتی، پی آئی ایس پی کسی بی سکیم، سروس یا سروے وے کوئی فیس وصول نی کیتی جاندی تے سروے دے کسی فارم دی ضرورت بھگتی، اُناں نے تزیمتاں نوں ہدایت کیتی کہ کسی بی ایجنٹ نوں ادائیگی اچ کٹوتی نہ کرنے دے ذن تے شکایت دی صورت اُچ فوری طور تے اطلاع دے ذن تا کہ ذمہ داراں دے خلاف وخت تے کارروائی کیتی جا سکے۔ چیئرپرسن نے تزیمتاں نوں آگاہ کیتا کہ بے نظیر سم اناں دا بنڑا وے۔ جس دی حفاظت اناں دی ذمہ داری اے، تزیمتاں آپڑا موبائل فون سم کسی ایجنٹ دے حوالے نہ کرن، اُناں نے بتایا کہ جد وٹھلے دی رقم آسی تے اناں نوں موبائل تے تصدیقی پیج پل سی۔ جس نوں تزیمتاں محفوظ رکھن تے ڈیلیٹ نہ کرن، اُناں نے تزیمتاں تے زور دتا کہ بے نظیر سم صرف پی آئی ایس پی دے متعلقہ دفتر چ لے ذن کسی دُکان تن نہ لے ذن، اُناں نے مزید بتایا کہ نویں ڈیجیٹل نظام دے تحت تحقیق تزیمتاں دے کسی بی ایجنٹ سی آپڑی رقم وصول کر سکدیاں۔

اسلام آباد: چیئرپرسن پی آئی ایس پی سینیٹر روبینہ خالد میڈیا نال گل کتھ کر دی پئیاں

کانفرنس ڈویلپمنٹ اتھارٹی دے نویں ڈائریکٹر جنرل نے عہدے دا چارج سنبھال چھوڑیا

ہزارہ (خبر نگار) کانفرنس ڈویلپمنٹ اتھارٹی دے نویں ڈائریکٹر جنرل محمد شیراز PMS، (BS-19) سوٹ آپڑیں عہدے دا چارج سنبھال چھوڑیا۔ انہاں سوٹ۔ چارج سنبھالنا تو بعد ادارے دے افسراں تے اہلکاراں نال ملاقات کیتی تے کانفرنس ویلی چ سیاحت دے فروغ، سیاحاں کو پیش سہولیات دی فراہمی تے ادارے دی کارکردگی نوں مؤثر بنانڑاں دے عزم دا اظہار کیتا۔

خیبر پختونخوا دی پہلی چائلڈ پروٹیکشن پالیسی دی منظوری دے دتی گئی

اجلاس اُچ چائلڈ پروٹیکشن اینڈ ویلفیئر ایکٹ 2010 دے تحت مختلف اُمور دا جائزہ لتا گیا

پشور (ویب ڈیسک) وزیراعلیٰ خیبر پختونخوا دے مشیر برائے زکوٰۃ و عشر سماجی بہبود، خصوصی تعلیم و ویمن امپاورمنٹ ملک لیاقت علی خان دی زیر صدارت پشور اچ خیبر پختونخوا چائلڈ پروٹیکشن اینڈ ویلفیئر کمیشن دا 30 واں اجلاس منعقد ہویا۔ جس اُچ صوبے دی پہلی چائلڈ پروٹیکشن پالیسی دی منظوری دے دتی گئی۔ اجلاس اُچ بچیاں دے تحفظ، حقوق تے فلاح و بہبودی متعلق پالیسی دے مختلف پہلوواں تے دیگر اُمور تے تفصیلی غور و خوض کیتا گیا۔ اجلاس اُچ سیکرٹری سماجی بہبود شریف حسین، اراکین صوبائی اسمبلی مس ثریا بی بی تے مس شہلا بانو، وکلا دی نمائندہ مس لاریب، سول سوسائٹی دے نمائندگان سجاد اللہ تے ڈاکٹر سلیمان خٹک، مذہبی اسکالر غلام اللہ سمیت دیگر متعلقہ اراکین نے شرکت کیتی۔ اجلاس اُچ چائلڈ پروٹیکشن اینڈ ویلفیئر ایکٹ 2010 دے تحت کمیشن دے کردار تے بچے آں دے تحفظ سی متعلق مختلف اُمور دا جائزہ لتا گیا۔

پشور: صوبائی وزیر اطلاعات شیخ جان نال ڈی جی ایس ٹی ایڈ آئی ٹی ساجد حسین ملاقات کر دے پئین

پاکستان سکاٹ کیڈٹ کالج بٹراسی مانسہرہ ملخ دا بیک قیمتی اثاثہ اے

کیڈٹ کالجز دا مقصد نوجوان نسل کو قائدانہ صلاحیتاں نچ اہم کردار ادا کردے ہن، عبدالحفیظ

ہزارہ (خبر نگار) پاکستان سکاٹ کیڈٹ کالج بٹراسی مانسہرہ نچ دا بیک قیمتی اثاثہ اے، ایہہ عہد مرتبہ بے نظیر ہنوندے وڈن دی عملی تعبیر اے۔ گورنر خیبر پختونخوا فیصل کریم کنڈی سوٹ بٹراسی کالج دے دورے دے موقعے تے خطاب کردے ہوئے آخیا کہ کوخوشی اے کہ عہد مرتبہ دی اس نشانی کو عالمی سطح دا ادارہ بناڑاں واسطے عملی قدم چایا گیا۔ سُہک پرفضا سازگار ماحول نچ معیاری تعلیم، کردار سازی دے ذریعے ملخ کو قابل تے باصلاحیت نوجوان اس ادارے سوٹ فراہم کیتے ہوئے کاباری لوکاں نے پچھلے کئی سینے آسی سی کروڑاں روپے دا منافع کمالتا وے۔ ایل پی جی دی مسلسل سرمایہ کاری شروع ہو گئی اے۔ جگہ جگہ دُکاناں کھل گئیاں ذن، جد کہ انتظامیہ نے مکمل خاموشی اختیار کیتی ہوئی اے۔

- کالج دے پرنسپل بریگیڈیئر عبدالحفیظ سوٹ اس موقعے تے آخیا کہ کیڈٹ کالجز دا مقصد نوجوان نسل کو معیاری تعلیم، نظم و ضبط تے قائدانہ صلاحیتاں نچ اہم کردار ادا کردے ہن۔ اس کالج تو فارغ ہوڑ والے طلبا ملکی تے عالمی سطح تے مختلف شعبیاں نچ چنگی خدمت کردے ہن۔ اسی کالج دے ترے طلبا سوٹ دفاع وطن تے آپڑیں جاناں دی قربان کیتیاں ہن۔ گورنر سوٹ کالج دے مختلف شعبے بی ہنڈے تے نچ خوش ہوئے۔

عدالتاں سی ٹاؤٹ ازم دے خاتمے وسے مہم دی شروع وات

جعلی کارڈز ہولڈراں دی نشاندئی وسے خصوصی ہدایات جاری کر دتی گئیاں ذن

پشور (ویب ڈیسک) ایگزیکٹیو کونسل پشاور ہائی کورٹ بار ایسوسی ایشن پشور دی طرف سی انسداد ٹاؤٹ ازم مہم دے سلسلے اچ پشاور ہائی کورٹ بار ایسوسی ایشن نوں پشاور ہائی کورٹ تے ضلع کچہری پشاور اچ ٹاؤٹس دی شناخت تے کلرکس ایسوسی ایشن پشور دی طرف سی جاری کردہ کارڈز تصدیق کرنے تے جعلی کارڈز ہولڈراں دی نشاندئی وسے خصوصی ہدایات جاری کر دتی گئیاں ذن۔ اُناں نے اناں نوں ہدایات دی روشنی اچ خصوصی ٹیم نے گش دن پہلے بلا امتیاز کارروائی کردے ہوئے ضلع کچہری پشور سی جعلی کارڈاں دے حامل 35 سی زیادہ ٹاؤٹس دے کارڈز ضبط کر کے اناں دے خلاف باضابطہ طور تے اندراج مقدمہ دی درخاساں تھانہ شرقی نوں بھجائی جا چکیاں ذن، ایسی خبر قانونی سرگرمیاں اچ ملوث عناصر دے خلاف بلا امتیاز کارروائی جاری کر دتی گئی ہے۔

پشور اُچ ایل پی جی مافیا دی مین مانیاں فی کلو 500 روپے ہو گئی

مافیا روزانہ سو ارب روپے سی زیاد غریب عوام دی جیباں چو کڈ واندا پیا وے، شہر اُچ کدھرے بی ایل پی جی سرکاری قیمت تے دستیاب نئیں

پشور (ویب ڈیسک) پشور اُچ ایل پی جی 500 روپے فی کلو تکل پہونچ گئی اے۔ یل پی جی مافیا روزانہ سو ارب روپے دی زیاد غریب عوام دی جیباں سی کڈ واندے پئین، پشور شہر اُچ کدھرے بی ایل پی جی سرکاری قیمت تے دستیاب نئیں، ہر علاقے ہرگلی دا آپڑا ایرٹ ریٹ اے تے عوام اوں لفا جانا پیا وے۔ سرکاری ایل پی جی دا نرخ 256 روپے فی کلو اے، تاہم پشور اُچ 500 روپے فی کلو تکل وک دی پئی اے۔ پشور اُچ اس کاروبار نال تجربے والے بھگتی، ہر علاقے دے ہر گلی دا آپڑا ریٹ اے۔ پشور اُچ ایل پی جی دا نرخ 500 روپے فی کلو تکل وک دی پئی اے۔ پشور اُچ اس کاروبار نال تجربے والے

سکندر پورہ اچ بجلی دی ظالمانہ لوڈشیڈنگ، عوام پریشان

پشور (ویب ڈیسک) سکندر پورہ پشور شہر اُچ بجلی دی غیر اعلانیہ لوڈ شیڈنگ نے شہریاں دی زندگی مشکل کر دتی اے۔ شدید گرمی اچ بجلی دی بار بار بند شں تے اک دم ٹرپنگ دی وجہ نال شہریاں نوں سخت مشکلات دا سامنڑاں وے۔ جد کہ اس دی وجہ نال کہاراں تے دُکاناں اچ برقی آلات سڑنے دی بی شکایات سامنڑیں آخیں لگیاں ذن۔ بجلی سمئے دے حوالے نال پیسکو حکام نوں کارروائیاں کر چکے آں۔

پبلشر محمد نعمان قیوم نے گندھارا ہندکو بورڈ، پاکستان، پشور دے توسط نال نظام پرنٹرز جنگی محلہ پشور سی چھاپ کے A/4 ریلوے روڈ، ابدرہ، یونیورسٹی ٹائون پشاور سی شائع کیتا، فون نمبر 091-7256262

گندھارا ہندکو ادبی اکھ (انٹرنیشنل)

گندھارا ہندکو بورڈ دی ہمیشہ دی ایہہ کوشش رئی اے کہ ہندکو زبان و ادب دے نال نال ہندکو وان شاعر، ادیب تے لکھاری بھی ترقی کرے۔ اِس ضمن اچ بورڈ نے ہندکو دے فلیکاراں نوں وقتاً فوقتاً مختلف مواقع تے پلیٹ فارم مہیا کیتے تاکہ ہر لکھاری دی حوصلہ افزائی تے پذیرائی ہووے، لکھاری دا ذوق تے شوق وادھا پکڑے، جس دے نال ہندکو زبان تے ادب دی ترقی ہوسی نت نوی اصناف تے لکھتاں سامنڑے آندی رہسن، جدید ادبی رجحانات پروان چڑھسن تے ہندکو ادب دا کینوس پھیل دا رہ سی۔ 1997ء دی کہل اے کہ جدو پک خلوص تے جذبے دے نال گندھارا ہندکو بورڈ دے جنرل سیکریٹری محمد ضیاء الدین نوہٹراں دے کہارا دی بیٹھک سی با قاعدہ تے خالصتاً ہندکو دی ادبی تے تحقیدی نشستاں دا آغاز ہویا تا گندھارا دی اِس کاوش نوں پشور دے علمی تے ادبی حلقے اچ ایہہ پناہ مقبولیت حاصل ہوئی۔ اِناں اجلاساں دے ذریعہ بڑے وڈے وڈے شاعراں، ادیباں کے نہ صرف شرکت کیتی بلکہ آپڑی تخلیقات دی تنقید دے پیش کیتیاں، صدارت دے منصب بی سنبھالے سرپرستی بی کیتی۔ اِناں اجلاساں اچ فارغ بخاری، رضا ہمدانی، اشرف بخاری، جوہر میر، ڈاکٹر ظہور احمد اعوان، حسن احسان، خاطر غزنوی، قاسم حسرت، غلام رسول گھائل، ڈاکٹر الٰہی بخش اختر اعوان، پروفیسر طہٰ خان، مختار علی نیئر تے تازیشی جیسے نامور لوک شریک ہوندے رئے تہ نہ صرف پشور بلکہ ہزارہ ایبٹ آباد، کوہاٹ، ڈی آئی خان تے پشوہار دے شاعراں ادیب نے بی اِناں اجلاساں اچ شرکت کیتی۔ ہندکو زبان اچ لکھدیں والی خواتین لکھاریاں نے بی شرکت کیتی تے آپڑی نگارشات دی تنقید دے پیش کیتیاں۔ اِس دا فیدہ ایہہ ہویا کہ ہندکو ادب دی منظوم تے نثری اصناف یعنی اشائیے، افسانے، ناول، غزل، نظم، ہائیکو، ماہیے تے چار پیجے اچ نوے نوے موضوعات آئے تے لکھاریاں نے لکھنواں شروع کیتا تے نال ہی نال ہندکو ادب اچ تنقید نگاری دِی باہی باقاعدہ آغاز ہو گیا تے کتاباں بی چھپ کے منظر عام تے آڑے لگیاں۔ ہونڑ تک گندھارا ہندکو بورڈ دے تحت 1823 اٹھاں تے 686 ادبی اجلاس ہو چکے ڈون۔ پک عرصہ سی ضرورت ایں امر دی ائی کہ اِناں تنقیدی اجلاساں دے دائرہ کار نوں مزید پھیلایا جاوے تے پک ایسا پلیٹ فارم بنایا جاوے جس اچ ہر معزز ممبر انتہائی سہولت دے نال آپڑی ہندکو لکھتاں تنقید دے پیش کرے تے اِس اچ نہ صرف پاکستان بلکہ بیرون پاکستان دے بی دانشور، شاعر تے ادیب شامل ہوڈن۔ اِس ضرورت دے پیش نظر جدید ٹیکنالوجی سی فیدہ لیندے ہوئے گندھارا ہندکو بورڈ دے جنرل سیکریٹری محمد ضیاء الدین نوہٹراں نے "گندھارا ہندکو ادبی اکھ" دے عنوان ہک وٹس ایپ گروپ بنڑایا کیہا جس اچ اِس وخت وطن عزیز پاکستان سمیت باہر دے ملکاں دے بی بین الاقوامی شہرت یافتہ شاعر، ادیب تے دانشور شامل اِن تہ ہک معزز صحافی تے لکھاری محمد نعمان قیوم نوہٹراں نے گروپ اچ آپڑی پہلی شق بی پیش کر تِتی اے جس تے ساتھیاں دے سیر حاصل تبصرے تے مجریے پیے ہوندے ڈون۔ گندھارا دے اِس اقدام نال ہونڑ ہندکو زبان و ادب نوں مزید قومی تے بلکہ بین الاقوامی سطح تے پذیرائی مل سی۔

ودھ دی ہوئی مہنگائی تے عام آدمی

محمد نعمان قیوم

nomanqayum85@gmail.com

دل دی آواز

سویل دا وخت ایہ، بزار اچ لوکاں دی بل بلگا شروع ہو چکی ائی، اک آدمی سبزی والے دے کول کھلوتا ایہ، پیاز تے چند دوسری سبزیاں دی قیمتاں پچھیاں، وت جدو جیب اچ تھیلا پایا، کچھ ریزگاری خاموشی نال کھلوتا رہیا تے آخر کار خالی اتھی سبزی خریدی جس سی کہارا دا وخت دا کھانڑاں بنڑ سکے۔ دکاندار بی شاید سمجھ گیا اِس وخت قیمتاں بتائڑیں دے بعد بحث بی نئیں کیتی، اے خالی اک آدمی دی کہانڑی ہیگی، اے اچ دے لکھاں خاندانڑاں دی تصویر اے۔ مہنگائی خالی قیمتاں اچ اضافے دا نام نئیں، مہنگائی دراصل انسان دے خواب پورے نہ ہونڑیں دا دوسرا نام اے۔ جدو آٹا مہنگا ہونڈا وے تا خالی روٹی مہنگی ای ہوندی، بچے آں دا دودھ، کتاباں، کپڑے تے علاج دا بجٹ بی متاثر ہوندا وے۔ جدو بجلی دا بل وودھ دا تا بکار دا اچھا، اسکول دی فیس تے دوائی دی قیمت سب اِک دوسرے نال جڑ جاندیں۔ اک متوسط طبقے دا آدمی سویلے دفتر جاندا وے، شام ڈوں تھکا ہارا کہارا واپس آندا وے۔ اِس دی تنخواہ اوئی رہندی اے، مگر خرچے ہر ہپتے ودھ ہندے ڈون۔ پہلے وات اِس نے بچے آں ڈوں کدی بازاں دا کھانڑاں کھوایندا ایا، وت اِس نے اے سلسلہ بند کر دتا۔ پہلے سال اچ اِک وار کپڑے بنڑ جاندے ائے، ہونڑ عید دی حساب کتاب دے نال آندی اے۔ پہلے بیماری دی صورت اچ ڈاکٹر دے کول جائیں تا اچ زیادہ سوچڑاں دی پیدا ایا، ہونڈا دی خریدیں سی پہلے جیب دیکھی جاندی اے۔ اے اوہ طبقہ وے جس دا شارنہ امیراں اچ ہوندا وے نہ غریباں اچ ہوندا وے۔ اِس ئوں معاشی اصطلاح اچ متوسط طبقہ کیہا جاندا وے، لیکن حقیقت اچ اے طبقہ خاموشی نال غریب ہوندا جاندا پیا وے۔ سب سی وڈا المیہ اے کہ اے سارے مہنگائی ئوں معمول سمجھدا اے۔ ہر چند، بعضیاں بعد کسی چیز دی قیمت ودھ جاندی اے۔ اے اِسی چندوں بحث کرنے دے بعد اِس ئوں قبول کر لینڈے ڈن۔ آٹا مہنگا ہویا، سانہے کہٹ آٹا خریدنڑا، بجلی دا بل ودھا، سانہے نکلی دا استعمال کہٹ کردا، پٹرول مہنگا ہویا، سانہے سفر کہٹ کردتا۔ بچے آں دی فیس ودھی، سانہے اپڑی ضروریات کہٹ کر دیتیاں۔ اِس طراں پٹرول دی قیمتاں اچ روزانہ دی بنیاد تے اضافے نے بی عام آدمی دی زندگی نوں شدید متاثر کیتا وے۔ پٹرول مہنگا ہوئیں ہوئیں دے اثرات ہر شے تے پیندے ڈون۔ سبزی، پھل، دودھ، گوشت تے دیگر اشیائے ضروریہ دی نقل و حمل مہنگی ہوندی اے تا کاہ کدا ہر ای قیمتاں ودھا ہندے ڈون۔ دوسرے پاسے بجلی دا بل ہونڑ صرف اک ماہانہ خرچہ نئیں رہیا بلکہ بہت سارے کہرانیاں والا بوجھ بنڑ چکیا وے۔ اک طرف پٹرول مہنگائی، دوسری طرف بجلی مہنگی تے آمدنی اوہی پرانڑی، تا عام آدمی آخر اپڑے کہارا نظام کسراں چلاوے۔ آخر انسان اپڑی ضروریات کتنی کہٹ کرے، کیہہ اوہ کھانڑاں چھوڑ دیوے، کیہہ بچے آں ئوں سکول سی نکال دیوے؟ کیہہ بیمار ہوئیں سی پیسے دوائی اخریدلودے؟ کیہہ بجلی دا بل ادا کرنے دے کہارا راتیں کہٹ کر دیوے؟ اے سوال کسی اک حکمت، اک سیاسی جماعت یا بنڑاوے کہ آخر عام آدمی جیوے تا کسراں جیوے؟۔

اک ادارے سی نیڑلی، پورے نظام سی اے۔ ساڈی معیشت اچ سب سی زیادہ بداڑاں آدمی تے پینداوے جو اپڑی محنت نال روزی کماندا وے۔ سرکاری ملازم دی تنخواہ محدود اے، نجی ادارے دا ملازم مہنگائی دے مقابلے اچ کم آمدنی حاصل کردا وے، مزدور روزانہ اجرت تے گزارا کردا وے تے چھوٹا کاروباری شخص بجلی، کرایہ، ٹیکس تے دیگر اخراجات دے درمیان پسدا رہندا وے۔ دوسرے پاسے اشیائے ضروریہ دی قیمتاں اچ اضافے دے نال ذخیرہ اندوزی تے ناجائز منافع خوری بی عام آدمی دے مسائل اچ اضافہ کردی اے۔ بزار اچ ہک ہی چیز مختلف دکاناں تے مختلف قیمتاں اچ ملدی اے۔ سوال اے وے کہ گنرانی دا نظام کنھے دے؟ پرائس کنٹرول کمیٹیاں کنھے دِتیں، انتظامیہ دی ذمہ داری کنھے تھم ہوندی اے؟ دکاندار دی ذمہ داری کنھے شروع ہوندی اے؟ حکومتاں اکثر مہنگائی دے اعداد و شمار جاری کردیاں، بتایا جاندا وے کہ مہنگائی دے علاوہ وی سارے اپشنز خرنا ہک تے طویل المیعادڑاں۔ پاکستان لئی اے لمے عرصے تکل طالبان حکومت سی آپڑے اختلافات نوں نمڑا کرات دے ذریعے حل کرنے دی پالیسی تے کاربند رہیا بڑے طالبان ٹی ٹی پی دی سرپرستی سی پیشمان نہ ہوئے۔ اس دانجیہ وے پرائیں دوستاں دے مسلح تصادم دی صورت اچ ساڈے سامنڑیں ہوئے۔ اِک طرف ٹی ٹی پی پختونخوا تے بلوچستان اچ ودھ ودھ کے حملے کر دی پئی اے تے دوئی طرف پاکستان بی افغانستان تے کئی فضائی حملے کر چکا وے۔ اقوام متحدہ دی کُش دن پہلے شائع ہوئیں وِلی اک رپورٹ دے مطابق پاکستان دے ایران نے پچھلے دو سال اچ چار ملین افغان مہاجرین واپس بھیجے ڈون۔ چار عشریاں نکل اِک نوی سرزمین تے کہار آدا کرنے تے آپڑی نوی نسل دی تعلیم و تربیت کرنے دے بعد اچانک آپڑی بستیاں اُجڑ کے واپس آ جائیں کتا تکلیف دہ تھیں اے اِس دا اندازہ مقامی لوک کی کر سکدے۔ افغان مہاجرین کسی بی لحاظ نال آپڑے میزباناں تے بوجھ تی نئیں۔ اناں دے بنڑاڑے ہوئے قالین پاکستانی ایکسپورٹ دا اک وڈا حصہ ائے۔ افغانستان دے نال تجارت دونہاں ملکاں دے لکھاں لوکاں وسے روزگار دا اک وڈا ذریعہ ائی۔ دونوں ملکاں دے درد دل رکھڑیں تے لوک اج اب امن و آشتی تے پہائی چارے دے ماحول اچ اختلاف ختم کردے کی کوشش کر دے پئین۔ پاکستان دے علمائے کرام اے لمے عرصے تکل کابل تے قندہار جا کے ڈُھنموی دی اس اگ نوں ٹھنڈا کرنے دی کوشش کر دے رئے بڑے ملا بیت اللہ اخونزادہ کسی دی کل نمن ڑیں نے تے راضی ہینگے، اوہ ندے ملک دے اندر آپڑی پرتشدد پالیساں اچ لچک پیدا کردین تہ نہ اِسی آپڑی سرحداں نوں ٹھنڈا کرنے دی اہمیت توں من دین۔ تریہاں مرداں وے اجازت دے بگیر کہاری بار نی نکل سکدیاں، اس رپورٹ دے مطابق اچنے واقعات پی سامنڑیں آئے ڈن جناں اچ گلی محالے دے لوک حتیٰ کہ آپڑے خاندان دے افراد دی تربیت دے پکڑے ہیا عادتاں بی بارے اچ پولیس نوں بتا دیندیں، رپورٹ دے مطابق اِس پرتشدد ماحول نے لکھاں تریہاں نوں ذہنی بیماریاں اچ مبتلا کر تا وے۔ اناں ساری ناکامیاں دے باوجود طالبان حکومت نے پندرہ اگست نوں آزادی بڑے جوش و خروش نال منیایا۔ اوہ بیان ائے جس اچ اُنہاں نے امریکہ نوں کہیا وے کہ اوہ افغانستان دی قیمتی معدنیات اچ سرمایہ کاری کرے۔ امیر متقی نے امریکہ دی طرف دوستی دا ہتھ ودھاندے ہوئے کہیا کہ "اُسی سمجھ نے آں کہ جنگ دا باب مک گیا وے، تے ہونڑ سانوں عزت و احترام تے مثبت تعلقات دے اک نویں ودھ دی شروعات کرنا چاہیدی اے"، امیر خان متقی اگر آپڑے ملک نوں ترقی تے خوشحالی دی شاہرہ تے گامزن کرنا چاہندے ڈون تہ اس دی شروعات اُناں نوں آپڑی عوام نوں خوف و ہراس دی زندگی سی نجات دلوا کے تے آپڑے ہمسایاں نال پرامن تعلقات استوار کرنے کر نا ہوسی۔ دور دراز دے ملکاں نال "مثبت تعلقات" قائم کرنے دا اس سی بہتر کوئی رستہ نئیں۔

(بشکریہ: روزنامہ آج پشاور / مترجم: بلال احمد)

انقلاب

اختر شماریاں

محمد اختر نعیم

hindkowanweekly@gmail.com

ملخ دے موجودہ حالات کسی بی طاقتور ٹال چنگے نہی۔ ٹل دو صورت حال چنگی نہی۔ حالات تو اس ویلے بی ایہی اندازہ ہوندے کہ ایوزیشن تے حکومت دے پکار عوامی فلاح واسطے کوئی بی ہم آہنگی نہی۔ سیاسی جماعتاں دے کارکن بی ملخ دے بارے نہی سوچدے بلکہ صرف اپڑیں لیڈراں بارے سوچدے ہن۔ فیصلا رازی گل اے کہ انقلاب دا رستہ ہموار ہوندا جلدے۔ اردو پنج آخدے ہن کہ، اب پچھتاوے کیا ہوت جب چڑیاں چگ گئیں کھیت، دے مصداق سارے ہتھ ملدے رہ جلسن تے انقلاب پنج اگے آنڑاں والے دس سال تاہنوں اقتدار چ ہوسن، اس ویلے جہڑا انقلاب آسی تے لوک اس دا خیر مقدم کرسن تہ سیاسی پارٹیاں ہور دس سال صرف احتجاج ای کردیاں رہسن۔ ضرورت اس امر دی اے کہ اس ویلے سارے پک پلیٹ فارم تے کٹھے ہوون تے نویں سرے سی پک ایسا ہک انقلاب آیا۔ ایوب خان آگئے تے سیاست اجڑ گئی۔ اس تو بعد سے حالات بی دیہہ کہ ملخ دھڑکے سے ہو گیا، فیر بی اگے جلوکے کس طراں ایہہ خالی کھیت آئے، پرویز مشرف آئے۔ انہاں ساریاں واقعات کو ہونڑ کہ جدوں پک حکومت بڑطرف ہوندی اے تے اپوزیشن مٹھیاں کیں بنڈ دی اے۔ ویلا لہندے تے فیر ساریاں سیاسی پارٹیاں پک ہک ہو کے انقلابی حکومت دے خلاف کٹھیاں ہو جلدیاں ہن تے ویلا ہتھ ضائع ہو جلدے۔ میں پہلے بی گل کیتی اے کہ ملخ دے سیاسی حالات کو نہ خراب کردے۔ ہونڑ بی کو اسی طراں دے حالات دسدے ہن کہ امن و امان دی صورت حال چنگی نہی۔ حالات تو اس ویلے بی ایہی اندازہ ہوندے کہ ایوزیشن تے حکومت دے پکار عوامی فلاح واسطے کوئی بی ہم آہنگی نہی۔ سیاسی جماعتاں دے کارکن بی ملخ دے بارے نہی سوچدے بلکہ صرف اپڑیں لیڈراں بارے سوچدے ہن۔ فیصلا رازی گل اے کہ انقلاب دا رستہ ہموار ہوندا جلدے۔ اردو پنج آخدے ہن کہ، اب پچھتاوے کیا ہوت جب چڑیاں چگ گئیں کھیت، دے مصداق سارے ہتھ ملدے رہ جلسن تے انقلاب پنج اگے آنڑاں والے دس سال تاہنوں اقتدار چ ہوسن، اس ویلے جہڑا انقلاب آسی تے لوک اس دا خیر مقدم کرسن تہ سیاسی پارٹیاں ہور دس سال صرف احتجاج ای کردیاں رہسن۔ ضرورت اس امر دی اے کہ اس ویلے سارے پک پلیٹ فارم تے کٹھے ہوون تے نویں سرے سی پک ایسا ہک انقلاب آیا۔ ایوب خان آگئے تے سیاست اجڑ گئی۔ اس تو بعد سے حالات بی دیہہ کہ ملخ دھڑکے سے ہو گیا، فیر بی اگے جلوکے کس طراں ایہہ خالی کھیت آئے، پرویز مشرف آئے۔ انہاں ساریاں واقعات کو ہونڑ کہ جدوں پک حکومت بڑطرف ہوندی اے تے اپوزیشن مٹھیاں کیں بنڈ دی اے۔ ویلا لہندے تے فیر ساریاں سیاسی پارٹیاں پک ہک ہو کے انقلابی حکومت دے خلاف کٹھیاں ہو جلدیاں ہن تے ویلا ہتھ ضائع ہو جلدے۔ میں پہلے بی گل کیتی اے کہ ملخ دے سیاسی حالات کو نہ خراب کردے۔ ہونڑ بی کو اسی طراں دے حالات دسدے ہن کہ امن و امان دی

آزادی دے پنج سال

عقیق عتیق

عتیق صدیقی

hindkowanweekly@gmail.com

امریکہ دی اک لمی جنگ دے ختم ہونڑیں دے پنج سال بعد افغانستان اک وار وت اک اجنے دورائے تے کھلوتا ہویا ہے جتھے اُس نوں اپنے تے پُرائیں رستے آں اچ کسی اک دا انتخاب کرنا وے، افغان طالبان دی سخت گیر پالیساں بی پورے خطے اچ اک اجیا منظر نامہ تخلیق کیتا وے جس اُچ اوہ آپڑے عوام دی فلاح و بہبود تے توجہ دینڑیں دے بجائے ملک دے اندر تے باہر کئی محاذاں تے اُلجھے ہوئے ڈن، اناں دے پرتشدد انداز حکمرانی نے اس دے نتیجے اچ پیدا ہونڑیں والی معاشی بدحالی اناں دی ناکامی تے عدم مقبولیت اُچ اضافے دی وجہ بنڑ دی پئی اے۔ ملک دے شمالی اضلاع اچ جو مزاحمتی تحریکاں زور پکڑ دی پئیاں بڑے اناں دے ناموافق حالات دے باوجود اے نی کہیا جا سکدا کہ بالی اچ اناں دے اندر اتوں خطرہ وے۔ امریکہ سی دوعشریاں نکل مسلسل برسر پیکار رہنڑیں دے بعد اگر اُناں نے فتح حاصل کیتی اے تے اناں دی جزاں آپڑے ملک تے عوام اُچ یقیناً گہری ہوسن، اسراں اگر نہ بی ہووے تہ بدی کابل اُچ حکومت نوں بلدائیریں دا خاب اک خطرناک مہم جوئی ہوسی۔ امریکہ دی اقتصادی پابندیاں دے شکنجے اچ پیستیاں وریاں نکل بکڑے رہنڑیں والے ایرانی عوام اگر آپڑی قیادت بلدائیریں تے راضی نی ہوئے تہ افغانستان دی عوام بی طالبان حکومت نوں برداشت کر دے رہ سن۔ ایران تے افغانستان دی حکومتاں اچ اک مماثلت اے بی اے کہ دونوں احتجاجی تحریکاں نوں کچلنے اچ بے رحم واقع ہوئیاں ڈن۔ اناں دی عوام جاندڑین کہ اناں سی نجات پانڑیں وسے اناں نوں بے پناہ قربانیاں دینڑیاں پے سن، اناں اچ دوئی مماثلت اے وے کہ دونوں ملکاں دی عوام اتنے جذبے الوطنی تے خوار ان کہ اوہ آپڑی حکومت دے ہتھ اچ طاقت دے آکہ رہنڑ بنڑسن وادی جنشیر دا نامور تاجک سردار احمد شاہ مسعود طالبان دے پہلے دور حکومت اُچ اناں دے خلاف برسر پیکار رہیا ایہہ۔ ہونڑ اس دا پتر احمد مسعود طالبان دے خلاف صف آرا وے۔ اُس نے 2021ء اچ (نیشنل ری سسٹنس فرنٹ) بنڑاں کے طالبان دی مخالفت شروع کیتی ائی۔ ایس نوں مخالف ہمسایہ ملکاں دی بالی تے سیاسی معاونت بی حاصل اے۔ بڑے اوہ کش دوئے باغی گروہواں دے ناں مل کے بی کابل تے قبضہ کرنے دی طاقت نی رکھ دا۔ افغانستان اُچ پنجم چینج دی کوشش کرنے والے نوں اس نے بی پہلواں چائیدا کہ طالبان کابل سی شکست کھا کے غیب نہ ہو جائسن بلکہ اوہ پہلے دی طراں گوریلا جنگ شروع کر دے سن، اس وسے جنوبی ایشیا اچ قیام امن دے وسے طالبان حکومت سی تعاون دے علاوہ وی سارے اپشنز خرنا ہک تے طویل المیعادڑاں۔ پاکستان لئی اے لمے عرصے تکل طالبان حکومت سی آپڑے اختلافات نوں نمڑا کرات دے ذریعے حل کرنے دی پالیسی تے کاربند رہیا بڑے طالبان ٹی ٹی پی دی سرپرستی سی پشیمان نہ ہوئے۔ اس دانجیہ وے پرائیں دوستاں دے مسلح تصادم دی صورت اُچ ساڈے سامنڑیں ہوئے۔ اِک طرف ٹی ٹی پی پختونخوا تے بلوچستان اُچ ودھ ودھ کے حملے کر دی پئی اے تے دوئی طرف پاکستان بی افغانستان تے کئی فضائی حملے کر چکا وے۔ اقوام متحدہ دی کُش دن پہلے شائع ہوئیں وِلی اک رپورٹ دے مطابق پاکستان دے ایران نے پچھلے دو سال اُچ چار ملین افغان مہاجرین واپس بھیجے ڈون۔ چار عشریاں نکل اِک نوی سرزمین تے کہار آدا کرنے تے آپڑی نوی نسل دی تعلیم و تربیت کرنے دے بعد اچانک آپڑی بستیاں اُجڑ کے واپس آ جائیں کتا تکلیف دہ تھیں اے اِس دا اندازہ مقامی لوک کی کر سکدے۔ افغان مہاجرین کسی بی لحاظ نال آپڑے میزباناں تے بوجھ تی نئیں۔ اناں دے بنڑاڑے ہوئے قالین پاکستانی ایکسپورٹ دا اک وڈا حصہ ائے۔ افغانستان دے نال تجارت دونہاں ملکاں دے لکھاں لوکاں وسے روزگار دا اک وڈا ذریعہ ائی۔ دونوں ملکاں دے درد دل رکھڑیں تے لوک اج اب امن و آشتی تے پہائی چارے دے ماحول اچ اختلاف ختم کردے کی کوشش کر دے پئین۔ پاکستان دے علمائے کرام اے لمے عرصے تکل کابل تے قندہار جا کے ڈُھنموی دی اس اگ نوں ٹھنڈا کرنے دی کوشش کر دے رئے بڑے ملا بیت اللہ اخونزادہ کسی دی کل نمن ڑیں نے تے راضی ہینگے، اوہ ندے ملک دے اندر آپڑی پرتشدد پالیساں اچ لچک پیدا کردین تہ نہ اِسی آپڑی سرحداں نوں ٹھنڈا کرنے دی اہمیت توں من دین۔ تریہاں مرداں وے اجازت دے بگیر کہاری بار نی نکل سکدیاں، اس رپورٹ دے مطابق اچنے واقعات پی سامنڑیں آئے ڈن جناں اچ گلی محالے دے لوک حتیٰ کہ آپڑے خاندان دے افراد دی تربیت دے پکڑے ہیا عادتاں بی بارے اچ پولیس نوں بتا دیندیں، رپورٹ دے مطابق اِس پرتشدد ماحول نے لکھاں تریہاں نوں ذہنی بیماریاں اچ مبتلا کر تا وے۔ اناں ساری ناکامیاں دے باوجود طالبان حکومت نے پندرہ اگست نوں آزادی بڑے جوش و خروش نال منیایا۔ اس دن دا جہڑاں کن دا واقع وزیر خارجہ امیر خان متقی دا اوہ بیان ائے جس اُچ اُنہاں نے امریکہ نوں کہیا وے کہ اوہ افغانستان دی قیمتی معدنیات اُچ سرمایہ کاری کرے۔ امیر متقی نے امریکہ دی طرف دوستی دا ہتھ ودھاندے ہوئے کہیا کہ "اُسی سمجھ نے آں کہ جنگ دا باب مک گیا وے، تے ہونڑ سانوں عزت و احترام تے مثبت تعلقات دے اک نویں ودھ دی شروعات کرنا چاہیدی اے"، امیر خان متقی اگر آپڑے ملک نوں ترقی تے خوشحالی دی شاہرہ تے گامزن کرنا چاہندے ڈون تہ اس دی شروعات اُناں نوں آپڑی عوام نوں خوف و ہراس دی زندگی سی نجات دلوا کے تے آپڑے ہمسایاں نال پرامن تعلقات استوار کرنے کر نا ہوسی۔ دور دراز دے ملکاں نال "مثبت تعلقات" قائم کرنے دا اس سی بہتر کوئی رستہ نئیں۔

(بشکریہ: روزنامہ آج پشاور / مترجم: بلال احمد)

پاکستانی بیوروکریٹ دے سرد اسائیں

سخن سمندر

محمد ضیاء الدین

mziapishori@gmail.com

اعجاز رحیم صیب پاکستان دے اوہ بیوروکریٹ اُن جناں نوں انگریزی لٹریچر اُچ کمال حاصل ائے، اُناں دی انتیس سی زیادہ کتاباں منظر عام تے آچگیاں ڈن تے اُناں انتیس کتاباں چوست کتاباں نوں پاکستان اکیڈمی آف لیٹرز دی طرف سی بیسٹ ایوارڈ آف دے ایئر دی ایوارڈ ملیا وے اُناں وسے اے بی بیت وڈے اعزاز دی گل اے کہ پاکستان اکیڈمی آف لیٹرز دی طرف سی اُناں دے ایوارڈ نی دتے گئے۔ اس دے علاوہ اُناں نوں اے اعزاز بی حاصل اے کہ اُناں دی ادبی خدمات دے حوالے نال اُناں نوں دو وار سول ایوارڈ (ستارہ امتیاز، ہلال امتیاز) سی بی نوازا گیا وے۔ چونکہ اعجاز رحیم صیب بیورو کریٹ اُن اے تہ حیثیت نال اُناں نے مختلف مناصب تے بطور اسسٹنٹ کمشنر، ڈپٹی کمشنر، چیف سیکریٹری تے وزیر صحت آپڑی ذمہ داریاں بخوبی نبھائیاں ڈون۔ اناں تمام مناصب دے نال نال اُناں نے ادب، ثقافت تے علم دی ترقی دے بی آپڑا پیپر پورکردارا ادا کیتے۔ ادب، علم، ثقافت تے تمدن اُناں دی شخصیت دا اک خاصہ وے تے اُناں نے آپڑے اِس خاصے نوں بی ترقی دے استعمال کیتا وے۔

اعجاز رحیم صیب کمیٹیں ڈویژن اسلام آباد دے سیکریٹری دے عہدے تے بی آپڑی خدمات انجام دے چکے ڈن چونکہ میں خود بی کیبنٹ ڈویژن اُچ اک اعلیٰ عہدے تے رہیا واں اس وسے اُناں دے بارے اچ میں کافی معلومات رکھناں وا، اُناں نے ادب، علم، ثقافت دی ترقی دے وسے بڑا اہم کردارا ادا کیتے وے، اس سلسلے اچ اُناں دا اک واقعہ پیش کرناواں، پاکستان ہنڑنے کی بعد جس دن جس اُن پاکستان مسلم لیگ دے سیکریٹری اے جو کہ قائداعظم دے نال خط و کتابت دے فرائض انجام دیندے ائے تے جس دن جس اُن پاکستان ہنڑنے کی بعد جس دن جس اُن پاکستان مسلم لیگ دے سیکریٹری اے جو کہ قائداعظم دے نال خط و کتابت دے فرائض انجام دیندے ائے تے پاکستان بنڑنے کی بعد اوہ سارے ایہہ دی سیکریٹری دی صورت اختیار کر گیا جس دن جس اُن پاکستان مسلم لیگ دے سیکریٹری د